

var noget ganske Nyt, at Medlemmer af Thinget stillede et Forslag, som ansødes af vedkommende Minister, men ikke stilledes af ham; men det er en stor Feiltagelse. Jeg har ikke noget Dieblif været i Tvivl derom, men for en Sikkerheds Skyld har jeg dog efterset Finantslovens Behandling i Landstinget i de foregaaende 20 Aar. Jeg skal ikke trætte Thingets Medlemmer med at anføre de enkelte Tilfælde, men jeg vilde med Lethed kunne anføre Exempler, der tydeligt vise, at det er Noget, man aldrig har taget i Betænkning. Det udelukker naturligvis ikke, at man i Reglen kan finde det naturligt, at vedkommende Minister, naar han ønsker et Forslag gennemført, selv stiller det. Det udelukker ligesaa lidt, at man kan være af den Mening, at, naar et saadant Forslag ikke stilles af Ministeren, maa, idetmindste ved enkelte Leiligheder, Landstinget hellere lade være, at stille det. Men naar Forslaget er stillet, naar det synes at ønskes af Thingets Majoritet, naar det tiltrædes af Ministeren — at det saa forcastes, det tror jeg, ikke, man skal kunne paavise et eneste Exempel paa i Landstingets egen Historie. — Det er for at gjøre Mit til at forvare imod, at saadant Tilfælde skal betragtes som et Præcedens, at jeg har til ladet mig disse Ord.

Orenboll: Ja, jeg er jo her kommen i en noget særegen Stilling ved de Yttringer, som det ærede Medlem, der nu talte, paa en Maade henvendte til mig, og jeg kan ikke undlade i den Anledning at give et Svar, skjøndt det falder mig noget svært, fordi min Stilling i denne Sag — jeg maa nemlig bemærke, at jeg ikke lukkede min Mund op under Finantslovens Behandling — vistnok nærmest er fremkommen ved Yttringer, der under en privat Forhandling, faldt navnlig mellem det ærede Medlem og mig. Dersom den Forhandling ikke havde fundet Sted, og dersom det ærede Medlem ikke havde kjendt mine Anskuelser i dette Spørgsmaal, eller ikke havde villet tage Notits deraf, tror jeg rigtig nok, at den aldeles asoristiske, sporadiske — jeg veed ikke, hvad jeg skal kalde den — Bemærkning, som i en anden Sag igaar frem-

kom fra mig, ikke vilde have gjort det Indtryk paa det ærede Medlem, som den har gjort. Det var i alt Fald ingenlunde min Mening at fremkalde noget som helst Indtryk i den af det ærede Medlem antydede Retning; det var kun for at oplyse, at jeg forgjæves har søgt Exempler paa et Forhold, som blev omtalt af et æret Medlem for 1ste Kreds (Madvig), der idag ikke er tilstede, at jeg udtalte mig, som jeg gjorde. Jeg skal ikke negte, at det har gjort mig ondt, at det ærede Medlem betonedes de af ham fremhævede Udtalelser af mig, som om de havde været „triumferende“. Det beviser netop, at det ærede Medlem ene har havt Tanken henpendt paa de Yttringer, der have været udtalte af mig udenfor Salen; thi jeg har, som sagt, ikke her i Salen lukket min Mund op under Finantslovens Behandling. Jeg tilstaar aabent, at det Tilfælde, der indtraf her under Finantslovens 2den Behandling, gjorde mig ligesaa ondt som det ærede Medlem. Jeg havde i de private Møder — saa Meget tør jeg vel nok sige — indtrængende advaret imod og bedet om ikke at stille de paagjældende Forslag; derved er min hele Stilling angiven, og det er saa langt fra, at jeg betragtede Forslagenes Forkastelse som en Triumf, at jeg tværtimod har set det med ligesaa megen Betyrning, som det ærede Medlem. Jeg tør sige saa meget endnu om den private Forhandling, at jeg under den erklærede, at jeg som et ungt Medlem bødte mig ligeoverfor de ældre Medlemmer; jeg henvendte mig der særligt til det ærede Medlem og til et Par andre ældre og betydningsfulde Medlemmer af Thinget, og jeg sagde: Jeg bøier mig for Deres Mening, jeg tier stille, men jeg kan ikke fravige min særlige Anskuelse, om den ogsaa her i denne Sag er ganske modsat Deres. Og desværre har det vist sig, at jeg maasse havde nogen Ret. Det har været saa langt fra mig at ville have et nyt Princip fastslaaet, at jeg tværtimod ønskede, at Landstinget, saaledes som denne Sag stod, skulde forholde sig aldeles passivt, for, som jeg sagde, ikke at komme i en falsk Stilling, og netop for ikke at risikere, at der, af hvad der passerede, skulde ndledes Konsekvenser eller gjøres Hentydninger til Landstingets Holdning